

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action
Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่
 - 1.1 ผู้วิจัย
 - 1.2 คณะครู จำนวน 2 คน
 - 1.3 คณะรองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน
 - 1.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 14 คน เลือกแบบเจาะจง เลือกจากนักเรียนที่มี
ความประพฤติดี
 - 1.5 นักเรียน จำนวน 37 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 37 คน

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอนของหลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้นำเอาหลักการและขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการของ เคมมิสและแมคเท็กการ์ด (Kemmis and McTaggart. 1988 : 11-15) ดำเนินการตามวงจร PAOR ซึ่งเป็นวงจรพัฒนาคุณภาพ ประกอบด้วยการปฏิบัติ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การปฏิบัติ (Action)
3. การสังเกต (Observation)
4. การสะท้อนผล (Reflection)

ในการดำเนินงานได้เตรียมพร้อมบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยการประชุมเพื่อปรึกษาหารือร่วมกันถึงปัญหาใน เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน มีความต้องการและความมุ่งมั่นในการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ให้มีผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น ผู้ร่วมวิจัยได้ปรึกษาคงกันถึงขั้นตอนการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนไว้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)

1.1 สภาพปัจจุบัน

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมวางแผนแบบมีส่วนร่วมเพื่อปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารที่ได้จากการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา ทั้งจากภายนอกและภายในโรงเรียนและทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียน โดยมีแนวทางการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา ดังนี้

- 1.1.1 การสัมภาษณ์ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม เกี่ยวกับความมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
- 1.1.2 ศึกษาจากการบันทึกการประชุมของคณะกรรมการสถานักเรียนประจำเดือนถึงปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนมหาสารคาม ในปีการศึกษาที่ผ่านมาและปีการศึกษา 2554 ตั้งแต่เปิดภาคเรียน
- 1.1.3 ศึกษารายงานการประชุม ผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2553 เกี่ยวกับข้อมูล สถิตินักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีปัญหาความประพฤติอันไม่พึงประสงค์
- 1.1.4 ศึกษารายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาพบว่า นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการขาดความมีคุณธรรมและจริยธรรม โดยนักเรียนบางคนมีลักษณะการพูดไม่ค่อยสุภาพ ไม่ค่อยแสดงออกถึงความเคารพ เชื่อฟังคำสอนของผู้ใหญ่ ครู ผู้ปกครอง โดยละเมิดระเบียบ กติกาของโรงเรียน ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย โกรธง่าย และบางครั้งอาจแสดงกิริยาที่เสมือนก้าวร้าวต่อผู้มีพระคุณ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุอันแท้จริงที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ดังกล่าว สาเหตุเบื้องต้นน่าจะเกิดจากปัญหาทางสังคม เช่น การประสบปัญหาขาดคุณค่าทางจิตใจ ได้รับการขัดเกลาทางคุณธรรมและจริยธรรมน้อย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิต จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง หรืออาจถึงขั้นเห็นแก่ตัวได้ ส่วนลักษณะดั้งเดิมทางจิตใจที่พบ นักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีสัมมาคารวะ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์ มีความกตัญญูกตเวที ซึ่งหากวิเคราะห์ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนบางคนเป็นคนที่มีความมีคุณธรรมและจริยธรรมไม่มากเท่ากับกลุ่มเพื่อน อาจเกิดจากปัจจัยในตัวบุคคล และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ชุมชน ครอบครัว ที่นักเรียนอาศัยอยู่ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดขึ้นของปัญหานักเรียนมากที่สุดคือ กระแสทุนนิยม วัตถุนิยม และการบริโภคนิยม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าจะต้องร่วมมือดำเนินการแก้ไขพัฒนาและเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โดยได้กำหนดกิจกรรมการพัฒนาขึ้น 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน 2) กิจกรรมการฟังเทศนาทุกวันศุกร์ 3) กิจกรรมพ่อครูแม่ครู 4) การอบรมหน้าเสาธง และ 5) การปฏิบัติกิจกรรมสาธารณประโยชน์ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ประเมินพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนดำเนินการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 เวลา 10.00 น. โดยผู้วิจัยและครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายบางคนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย ควรได้รับการพัฒนาทั้ง 8 ด้าน

1.2 กลยุทธ์การพัฒนา

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ก่อนดำเนินการพัฒนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษารายงานพฤติกรรมของนักเรียนจากระเบียบสะสมโดยภาพรวม ที่ได้บันทึกพฤติกรรมอันไม่พึง

ประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียน ตลอดจนได้พบปะพูดคุยกับผู้ปกครองด้วยการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูในโรงเรียน ได้ข้อมูลพฤติกรรมหลังเลิกเรียนของนักเรียนหลายคน พอสรุปได้ว่านักเรียนขาดความมีสัมมาคารวะ มีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อผู้ใหญ่บอกกล่าวตักเตือน มีอารมณ์โกรธง่าย แสดงกิริยาจาหยาบคาย ใช้คำพูดที่ไม่ไพเราะ ไม่แสดงความเคารพผู้อื่น ไม่ใส่ใจทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย ไปเล่นกับเพื่อนข้างบ้านโดยไม่บอกผู้ปกครอง ไม่ช่วยเหลืองานบ้านที่ผู้ปกครองมอบหมาย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า นับวันสภาพทางด้านจิตใจที่ดีงามของนักเรียนจะเสื่อมถอยลง ดังนั้น ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงได้จัดประชุมตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาแนวทางร่วมกันกำหนดกลยุทธ์และกิจกรรมในการพัฒนานักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ

1.2.1 การประชุมวางแผนแบบมีส่วนร่วมเสนอกิจกรรมเพื่อพิจารณาในที่ประชุม

1.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและรับผิดชอบกิจกรรม

1.2.3 การจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน

เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพให้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม 5 กิจกรรม คือ

1) กิจกรรมการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาจิตใจฝึกการทำสมาธิ การถือศีล 5 การนำหลักธรรมไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จนเกิดศรัทธามุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง โดยจัดกิจกรรมในวันที่ 11-13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554

2) กิจกรรมการฟังเทศนาทุกวันศุกร์ เป็นกิจกรรมการฟังเทศนาจากการเปิดเทปบันทึกเสียงการเทศนาของพระสงฆ์ ทุกศุกร์ของสัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 14.30-15.30 น. เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายรู้จักการปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองมีคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน โดยจัดกิจกรรมตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

3) กิจกรรมพ่อครูแม่ครู เป็นกิจกรรมที่ครูประจำชั้นพบปะนักเรียนทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ของชั่วโมงกิจกรรม เสมือนว่าครูเป็นพ่อและแม่ของศิษย์ เป็นกิจกรรมที่พ่อครู แม่ครู ใ้อบรมสั่งสอน และตักเตือนนักเรียน เพื่อให้นักเรียนประพฤติตนเหมาะสม ถูกต้อง ดีงามตามกรอบความมีคุณธรรมและจริยธรรม และยกย่องชมเชยนักเรียนที่เป็น

ตัวอย่างที่ดีคุณธรรม และจริยธรรม โดยจัดกิจกรรมตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

4) การอบรมหน้าเสาธง ที่ครูกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้อบรม สั่งสอน แนะนำ ตักเตือน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายหน้าเสาธงในตอนเช้าทุกวันจันทร์ของสัปดาห์ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความตระหนักเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน และได้ประพฤติตนตามคำ อบรมสั่งสอนของครูและนำความรู้ที่ได้รับจากการสั่งสอนไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ โดยจัด กิจกรรมตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

5) การปฏิบัติกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียน กลุ่มเป้าหมายได้รู้จักประพฤติกและปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์แก่ครอบครัวโดยการช่วยเหลือ งานบ้าน โรงเรียน และชุมชนโดยร่วมกันรักษาความสะอาดในบริเวณโรงเรียนและชุมชนที่ตน อาศัยอยู่ ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม โดยอาศัยความร่วมมือจาก โรงเรียนผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้อาจารย์ช่วยดูแลอบรมนักเรียนให้มีความรู้ ความคิดที่จะปฏิบัติตน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม โดยจัดกิจกรรมในวันเสาร์สัปดาห์แรกของเดือน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

1.3 แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา พร้อมกลยุทธ์การพัฒนาจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ให้บรรลุ ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนปฏิบัติการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	การเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ให้ข้อมูล
1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	- กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้มีประสิทธิภาพ	1 พ.ย. 54 1 พ.ย. 54	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย	- บันทึกการประชุม - แต่งตั้งกรรมการ	- บันทึกการประชุม	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
2. การวางแผนงานจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมโดยทางประชุมวางแผนแบบมีส่วนร่วม	- เพื่อประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม	4-5 พ.ย. 54	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล - นักเรียนเป้าหมาย	- สัมภาษณ์ - บันทึกการประชุม	- แบบสัมภาษณ์ - บันทึกการประชุม	- ครูประจำชั้น - ผู้วิจัย
3. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน	- เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมได้อย่างเหมาะสม 8 ด้าน	11-13 พ.ย. 54	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล - นักเรียนเป้าหมาย	- การประเมินพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรม	- แบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรมและจริยธรรม	- ผู้วิจัย - นักเรียนเป้าหมาย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	การเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ให้ข้อมูล
3.1 การปฏิบัติกิจกรรมเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรม	1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้จักการปฏิบัติตนและพัฒนาตนเองในด้าน ความมีสัมมาตนเองในด้าน ด้านความมีคุณธรรมและ จริยธรรม	1 พ.ย. 54 - 29 ก.พ. 55	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล - นักเรียนเป้าหมาย	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - นักเรียนเป้าหมาย
3.2 การปฏิบัติกิจกรรมการฟังเทศนาทอล์กวันศุกร์	2. เพื่อขัดเกลาจิตใจให้ กลุ่มเป้าหมายได้ตระหนัก และมีจิตสำนึกในการทำ ความดีมีศีลธรรม เป็นคนมี คุณธรรมและจริยธรรมที่ดี และเหมาะสม	1 พ.ย. 54 - 29 ก.พ. 55	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล - นักเรียนเป้าหมาย	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - นักเรียนเป้าหมาย
3.3 การปฏิบัติกิจกรรมอบรมหน้าเสาธง	3. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย เกิดความตระหนัก เกี่ยวกับคุณธรรมและ	1 พ.ย. 54 - 29 ก.พ. 55	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - นักเรียนเป้าหมาย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	การเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	ผู้ให้ข้อมูล
3.4 การปฏิบัติกิจกรรมพ่อครูแม่ครู	จริยธรรมทั้ง 8 ด้าน 4. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายประพฤติตนเหมาะสมถูกต้อง ดีงามตามกรอบของความรู้มีคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน	1 พ.ย. 54 - 29 ก.พ. 55	- นักเรียนเป้าหมาย - ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล - นักเรียนเป้าหมาย	- การประเมิน	- แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - นักเรียนเป้าหมาย
4. การสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรม	- เพื่อพิจารณาการประพฤติปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยที่ส่งผลต่อคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน	1 พ.ย. 54 - 29 ก.พ. 55	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ปกครองนักเรียน	- การสังเกต - การสัมภาษณ์ - การสัมภาษณ์	- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์ - แบบสัมภาษณ์	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ปกครองนักเรียน
5. การกำกับติดตามและประเมินผล	- ได้ข้อเสนอแนะ แก่ใจชอบพร้อมในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม 8 ด้าน	29 ก.พ. 55	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย	สรุปวิเคราะห์ การสังเกต และ การประเมินผล	- แบบสังเกต - แบบประเมินผล พฤติกรรมการคุณธรรม และจริยธรรม	- ผู้วิจัย

2. ขั้นการปฏิบัติ (Action) ดำเนินการดังนี้

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่กำหนดไว้ดังตารางที่ 1 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม

2.1 กิจกรรมการเข้าค่ายอบรมพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม ตามกรอบคุณธรรมและจริยธรรมความดีงาม 8 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด ความกตัญญูกตเวที และค่านิยมความเป็นไทย มีผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ได้แก่ ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ คือ

2.1.1 นำนักเรียนเข้าร่วมการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรม โดยมี ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และพระวิทยากร เป็นวิทยากรให้ความรู้ในการเข้าค่ายอบรม

2.1.2 รายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินที่กำหนดขึ้น

2.2 กิจกรรมการฟังเทศนาทุกวันศุกร์ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้จัก การปฏิบัติตนอยู่ในความมีคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด ความกตัญญูกตเวที และค่านิยมความเป็นไทย มีผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ได้แก่ ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ คือ

2.2.1 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสวดมนต์ทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 14.30-15.30 น. ณ หอประชุม โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม โดยมีคณะครูในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ด้วย เมื่อทุกคนพร้อมเรียบร้อยแล้ว จะเริ่มกิจกรรมสวดมนต์ การนั่งสมาธิ การอบรมของครูที่ปรึกษาและปล่อยให้ นักเรียนกลับบ้าน

2.2.2 รายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินที่กำหนดขึ้น

2.3 กิจกรรมท้อครูแม่ครู มีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนประพฤติตนเหมาะสม ถูกต้อง ดีงามตามกรอบคุณธรรมและจริยธรรม 8 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด ความกตัญญูกตเวที และค่านิยมความเป็นไทย มีผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ได้แก่ ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ คือ

2.3.1 ดำเนินการตามเป้าหมาย โดยมีกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นครูเวรประจำวันและครูประจำชั้น มาอบรมนักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนหน้าเสาธง ก่อนเข้าเรียน และมีสถานนักเรียนบันทึกเรื่องที่ครูได้อบรมในแต่ละวัน

2.3.2 รายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินที่กำหนดขึ้น

2.4 กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมที่ดำรงทั้ง 8 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด ความกตัญญู กตเวทิตะ และค่านิยมความเป็นไทย มีผู้เกี่ยวข้องกักิจกรรม ได้แก่ ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ คือ

2.4.1 ดำเนินการตามเป้าหมาย โดยมีกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นครูเวรประจำวันและครูที่ปรึกษา มาอบรมนักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนหน้าเสาธง ก่อนเข้าเรียน และมีสถานนักเรียนบันทึกเรื่องที่ครูได้อบรมในแต่ละวัน

2.4.2 รายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินที่กำหนดขึ้น

2.5 การปฏิบัติกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รู้จักประหยัดและปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์แก่ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนตามหลักคุณธรรมและจริยธรรม 8 ด้าน มีผู้เกี่ยวข้องกักิจกรรม ได้แก่ ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ คือ

2.5.1 ดำเนินการตามเป้าหมาย โดยครูและผู้ปกครองร่วมกันส่งเสริมให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รู้จักประหยัดและปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์แก่ครอบครัว โดยการช่วยเหลืองานบ้าน โรงเรียน และชุมชน โดยร่วมกันรักษาความสะอาดในบริเวณโรงเรียนและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม โดยอาศัยความร่วมมือจากโรงเรียนผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ช่วยกันดูแลอบรมนักเรียนให้มีความรู้ ความคิดที่จะปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมอย่างสม่ำเสมอ

2.5.2 รายงานและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินที่กำหนดขึ้น

โดยการบันทึกการสังเกตด้วยแบบบันทึกการสังเกต และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้ปกครองนักเรียน ถึงพฤติกรรมนักเรียนในพัฒนาการปฏิบัติตนเป็นความมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย หลังการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรม ด้วยแบบบันทึกการสัมภาษณ์

4. การสะท้อนผล (Reflection)

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้นำผลของการปฏิบัติงานและขั้นการสังเกตมาร่วมกันวิเคราะห์เพื่อนำไปวางแผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาปรับปรุงต่อไป เช่น

4.1 กิจกรรมการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแยกแยะปัญหาจากการดำเนินงานกิจกรรม ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมินผล โดยการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยเทคนิคเชิงคุณภาพ

4.2 กิจกรรมการฟังเทศนาทุกวันศุกร์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน โดยการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยเทคนิคเชิงคุณภาพ

4.3 กิจกรรมพ่อครูแม่ครู ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน โดยการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยเทคนิคเชิงคุณภาพ

4.4 กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน โดยการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยเทคนิคเชิงคุณภาพ

4.5 การปฏิบัติกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน โดยการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยเทคนิคเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังรายละเอียดประเภท ลักษณะของเครื่องมือ วิธีสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 แบบสัมภาษณ์มี 1 ฉบับ
 - 1.2 แบบสังเกตมี 1 ฉบับ
 - 1.3 แบบประเมินมี 1 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา มีดังนี้

2.2 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนระหว่าง การดำเนินกิจกรรม และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลังการดำเนินกิจกรรม มีลักษณะเป็นแบบ มีโครงสร้างเพื่อทราบผลของการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของ นักเรียน

2.1 แบบสังเกต ใช้สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในการให้ความร่วมมือและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้วิจัยและ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยพัฒนาขึ้น ว่ามีความก้าวหน้ามากขึ้นน้อยเพียงใดในการพัฒนาความมีคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตและบันทึกการสังเกตด้วยแบบบันทึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อเสนอผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของ นักเรียนครอบคลุมทั้ง 8 ด้าน

2.3 แบบประเมิน ใช้ประเมินพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ศึกษปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม หลังการดำเนินกิจกรรมพัฒนา มีลักษณะเป็นแบบมี โครงสร้างเพื่อทราบผลของการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของ นักเรียน

3. วิธีสร้างและตรวจหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แบบสัมภาษณ์ (Interview)

แบบสัมภาษณ์ (Interview) ใช้สำหรับผู้วิจัย สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและ ผู้ปกครองนักเรียน ระหว่างดำเนินกิจกรรมการพัฒนาการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบมาตรฐาน (Structured or Standardized Interview) กำหนดคำถามที่ได้เตรียมไว้ก่อนอย่างเน่นอนมีรูปแบบเป็นขั้นตอน ในการถามและจะต้องถามหรือสัมภาษณ์ตามแบบฟอร์มตั้งแต่ต้นจนจบเป็นการสัมภาษณ์ รายบุคคล และนำเสนอโดยสรุปภาพรวม ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษารายละเอียดจากเอกสารการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้าง พฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาให้ครอบคลุมประเด็น การจัดการเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

3.1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์รูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือ จากหนังสือรูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ (อรนุช ศรีสะอาด, 2546 : 46-50)

3.1.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง เนื้อหาครอบคลุม วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

3.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

3.1.5 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมี 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) นายทองย้อม สาครสูงเนิน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านดอนหวายอีตื้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 การศึกษาศรีวิชัย วิทยาลัยการศึกษามหาสารคาม (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหา ภาษา และการวิจัย

2) นางจารุวรรณ ไชยวงษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล มหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 การศึกษาศรีวิชัย วิทยาลัยการศึกษามหาสารคาม (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล

3) นางนภสร ดวงหัสดี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาโก วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 การศึกษาศรีวิชัย วิทยาลัยการศึกษามหาสารคาม (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา และสถิติการวัดและประเมินผล

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสังเกต (Observation)

แบบสังเกต ใช้สำหรับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนในการประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรมและจริยธรรม ระหว่างการดำเนินกิจกรรมพัฒนา และฝึกปฏิบัติควบคุมตนเองโดยการบริหารจัดการจิตเจริญปัญญา ใช้แบบสังเกตโดยมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยผู้สังเกตจะเข้าร่วมกับผู้ถูกสังเกต และทำกิจกรรมกับผู้ร่วมถูกสังเกต ดำเนินการดังนี้

3.2.1 ศึกษารายละเอียดจากเอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนเพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาให้ครอบคลุมประเด็น การพัฒนา

3.2.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์รูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือรูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสังเกต (อรนุช ศรีสะอาด. 2546 : 43-46)

3.2.3 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตฉบับร่าง เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

3.2.4 นำแบบสังเกตฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

3.2.5 นำแบบสังเกตมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ

3.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.7 จัดพิมพ์แบบสังเกตฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 แบบประเมิน

แบบประเมิน ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย หลังการปฏิบัติกิจกรรม ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ศึกษารายละเอียดจากเอกสารการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาให้ครอบคลุมประเด็นการพัฒนา

3.3.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์รูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือรูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือแบบประเมิน

3.3.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินฉบับร่าง เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

3.3.4 นำแบบประเมินฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

3.3.5 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ

3.3.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.7 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม มีเทคนิคและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการดำเนินงาน ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 สังเกตการณ์ดำเนินกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัยควมมีคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง 8 ด้าน ระหว่างการดำเนินกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 กิจกรรมการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน สังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 21-23 พฤศจิกายน 2554
 - 1.2 กิจกรรมการฟังเทศนาทุกวันศุกร์ สังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 5-10 ธันวาคม 2554
 - 1.3 กิจกรรมพ่อครูแม่ครู สังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 12-17 ธันวาคม 2554
 - 1.4 กิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง สังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 19-24 ธันวาคม 2554
 - 1.5 การปฏิบัติกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สังเกตนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 26-31 ธันวาคม 2554
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ผู้วิจัยใช้แบบประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2555
3. ประเมินผล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลมาประเมินหลังจากการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม มีการจัดกระทำวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และสังเกต มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ตรงตามข้อมูล จัดกลุ่มของข้อมูลตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัยเพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการเชื่อมโยงเรียบเรียงในเชิงพรรณนาได้

1.2 นำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบประเมินมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ให้ง่ายต่อการเก็บ การสืบค้น และเป็นการตรวจสอบความตรงตามข้อมูล สามารถเชื่อมโยงเรียบเรียงในเชิงปริมาณได้

2. การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล

ทำการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลเพื่อก่อให้เกิดความแน่ใจและความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยเทคนิคการตรวจแบบสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

2.1 การตรวจสอบด้วยมติบุคคล ทำการตรวจสอบโดยอาศัยบุคคล 3 กลุ่ม คือ ครู นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และผู้ปกครองนักเรียน

2.2 การตรวจสอบข้อมูลด้วยมิติวิธีการและเครื่องมือในการเก็บข้อมูลใช้วิธีการการสัมภาษณ์ สังเกต และการประเมินผล

2.3 มิติเวลา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มของข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยอาศัยการตรวจสอบแบบหลายมิติ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูล

3.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินในเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หรือการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมหรือ IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551 : 140-141)

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้จริง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้จริง

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้เท่ากับ .67 ขึ้นไปจนถึง 1.00 ถือว่าข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้จริง ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า .67 ข้อคำถามนั้นจะถูกตัดออกไปหรือต้องไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ที่ได้จากการนำผลรวมของข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูล ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551 : 173)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย
 X หมายถึง ข้อมูลหรือคะแนน
 $\sum X$ หมายถึง ผลรวมข้อมูลหรือคะแนน

N หมายถึง จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ.

2551 : 175)

$$s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X_i = ค่าของคะแนน หรือข้อมูลที่เกิดขึ้นมาตัวที่ i

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

n = จำนวนคะแนน หรือข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY